

Ár 2015, föstudaginn 28. maí, er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Haukur Guðmundsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Jóhann Tómas Sigurðsson og Unnur Erla Jónsdóttir.

Fyrir er tekið **mál nr. 10/2015:**

A
gegn
F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru A, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 5. febrúar 2015, með kvörtun sóknaraðila, dags. 3. febrúar 2015. Með tölvupósti nefndarinnar, dags. 9. febrúar 2014, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með tölvupósti dags. 20. apríl 2015. Var bréfið sent sóknaraðila, með tölvupósti nefndarinnar sama dag og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum.

Málið var tekið fyrir á fundi nefndarinnar 29. maí 2015.

II.

Málsatvik.

Sóknaraðili tók ítrekað lán hjá varnaraðila á tímabilinu 31. janúar til 1. nóvember á árinu 2014.

Varnaraðili bauð viðskiptavinum sínum upp á framkvæmd lánsþjónustar án endurgjalds en einnig var í boði mat frá sænsku fyrirtæki, FC. Með því að óska eftir lánsþjónustu frá FC var afgreiðsla láns hjá varnaraðila hraðari.

Þegar sóknaraðili tók lán hjá varnaraðila, greiddi hún gjöld vegna flýtiþjónustu hjá varnaraðila. Fyrir þessa þjónustu greiddi sóknaraðili fjárhæðir á bilinu kr. 5.190 – 6.057, samtals að fjárhæð kr. 132.000 samkvæmt framlögðu yfirliti sóknaraðila í tölvupósti dags. 2. febrúar 2015 til varnaraðila.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst þess að varnaraðili endurgreiði sér gjöld vegna flýtiþjónustu varnaraðila. Undir liðnum „*kröfur*“ á kvörtunareyðiblaði sóknaraðila segir: „*Ég óska þess að fá endurgreitt það gjald sem ég greiddi v. flýtiþjónustu G á árinu 2014.*“. Sóknaraðili telur að gjaldið sé ólöglegt og því hafi hún óskað eftir endurgreiðslu, en ekki fengið svar..

Hún hefi greitt gjaldið a.m.k. 21 sinni á árinu 2014, frá 5.140 kr. til 5990 kr. hvert sinn, en síðan óskað eftir endurgreiðslu en ekki fengið svar frá varnaraðila.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess aðallega að kvörtuninni verði vísað frá þar sem að Neytendastofa sé eftirlitsaðili með starfsemi varnaraðila auk þess sem að varnaraðili sé ekki fjármálafyrirtæki sem falli undir svið Úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki. Til vara er þess krafist að kröfu sóknaraðila verði hafnað.

Varnaraðili byggir á því að sóknaraðili hafi valið þá leið að eiga viðskipti við sænska fyrirtækið FC og í framhaldi af þeim viðskiptum vilji sóknaraðili nú fá þá fjármuni endurgreidda frá varnaraðila. Varnaraðili telur sig ekki eiga aðild að máli sem beinist að FC og geti ekki endurgreitt þá fjármuni sem hafi verið greiddir til þeirra. Varnaraðili telur enga flýtiþjónustu hafa verið veitta af sinni hálfu og því sé ekki unnt að verða við kröfum sóknaraðila um endurgreiðslu vegna hennar. Þar að auki séu engin gögn í málinu sem sýni fram á að sóknaraðili hafi greitt þá fjárhæð sem hann hafi farið fram á endurgreiðslu á til varnaraðila eða þeirra vörumerkja sem varnaraðili hafi haft í starfsemi sinni. Því byggir varnaraðili á því að ekki verði kveðinn upp úrskurður á grundvelli þeirrar kröfugerðar sem sett sé fram í kvörtuninni. Að lokum telur varnaraðili að sóknaraðili hafi ekki sett fram neinar málsástæður og að rökstuðningur fyrir kvörtun sóknaraðila sé enginn. Varnaraðili telur að skortur á málsástæðum geri þeim sem kvörtunin beinist að, ómögulegt að rökstyðja athugasemdir sínar með skynsamlegum hætti og um leið verði málið ómögulegt til meðferðar.

Varnaraðili bendir á að með lögum nr. 33/2013 um neytendalán, hafi verið sett ákvæði sem hafi tekið til starfsemi varnaraðila, meðal annars ákvæði um hámark árlegrar hlutfallstölu kostnaðar. Samkvæmt 26. gr. laga nr. 33/2013 um neytendalán hafi árleg hlutfallstala kostnaðar ekki mátt nema meira en 50% að viðbættum stýrivöxtum. Í 21. gr. laganna er að finna skilgreiningu á árlegri hlutfallstölu kostnaðar. Í 4. mgr. 21. gr. komi fram að við útreikning á árlegri hlutfallstölu kostnaðar skuli ákvarða heildarlántökukostnað neytanda sem samkvæmt g.-lið 1. mgr. 5. gr. laganna sé allur kostnaður, þ.m.t. vextir, verðbætur, þóknun, skattar og önnur gjöld sem neytandi *þarf að greiða* í tengslum við lánssamning og lánveitanda er kunnugt um við samningsgerð, að frátöldum þinglýsingarkostnaði. Kostnaður vegna viðbótarþjónustu í tengslum við lánssamning, einkum váttryggingariðgjöld, er einnig tekinn með í útreikninginn *ef skylda er að gera viðbótarþjónustusamning* til að lánið fáið eða til að fá það með auglýstum skilmálum og kjörum.

Varnaraðili telur sig hafa boðið viðskiptavinum sínum að framkvæma lánshæfismat án endurgjalds. Eftir að lög nr. 33/2013 um neytendalán hafi tekið gildi hafi orðið ljóst, að mati varnaraðila, að meiri vinna og tími, en áður, myndu fara í að framkvæma mat á greiðslugetu umsækjenda. Því telur varnaraðili ljóst að eftir setningu laganna hafi ekki verið mögulegt að bæta við starfsfólki til að framkvæma matið og því hafi legið fyrir að afgreiðsla lána myndi taka lengri tíma en áður hafi tíðkast í starfseminni. Hins vegar hafi varnaraðili ákveðið að fallast á lánshæfismat frá öðrum viðurkenndum fyrirtækjum sem hafi sérhæft sig í því að framkvæma mat á lánshæfi. Varnaraðili hafi samþykkt að heimila sænska lánshæfismatsfyrirtækinu FC að auglýsa þjónustu sína á heimasíðu sinni og hafi hluti viðskiptavina ákveðið að kaupa þá þjónustu, þar sem skemmri tíma hafi tekið að fá matið frá þeim, en frá varnaraðila.

Varnaraðili telur að umsækjendur um lán hjá varnaraðila hafi því getað keypt lánshæfismat frá þriðja aðila ef þeir hafi kosið, í þeirri von að lánsúmsóknin myndi taka

skemmmri tíma í afgreiðslu. Samkvæmt lokamálslið g-liðar 1. mgr. 5. gr. laga nr. 33/2013, falli þessi kostnaður ekki undir heildarlántökukostnað við útreikning á árlegri hlutfallstölu kostnaðar. Neytandinn hafi ekki þurft að greiða þennan kostnað í tengslum við lánssamninginn þó hann hafi átt þess kost og því falli þessi kostnaður ekki undir heildarlántökukostnað samkvæmt fyrri málslið g-liðar 1. mgr. 5. gr. Samkvæmt síðari málslið g-liðar 1. mgr. 5. gr. laganna falli kostnaður af viðbótarþjónustu sem ekki sé skylt að kaupa, ekki undir heildarlántökukostnað.

Samkvæmt framansögðu falli kostnaður við þjónustu FC ekki undir heildarlántökukostnað samkvæmt g-lið 5. gr. laga nr. 33/2013 um neytendalán og komi því ekki til skoðunar við útreikning á árlegri hlutfallstölu kostnaðar, sbr. 4. mgr. 21. gr.

Varnaraðili telur að engar forsendur séu til að rýmka gildissvið ákvæða laga nr. 33/2013, því slíkt samræmist ekki viðurkenndum lögskýringarsjónarmiðum við skýringu lagaákvæða sem þessara. Varnaraðili telur að frekar ætti að skýra ákvæðin þröngt þannig að til þess að kostnaður falli undir ofangreind ákvæði, megi ekki vera neinn vafi hvað það varðar.

Auk ofangreinds þá telur varnaraðili enn frekari ástæða til að vera á varðbergi við túlkun ofangreindra lagaákvæða í ljósi þess að löggjöfin sjálf sé að hans mati andstæð 75. gr. stjórnarskrár Lýðveldisins Íslands nr. 33/1944, og samningnum um Evrópska efnahagssvæðið.

Þar að auki byggir varnaraðili á því að Úrskurðarnefnd neytendamála hafi úrskurðað að kaup á lánshæfismati frá FC hafi falið í sér þjónustu sem hafi átt að fella undir árlega hlutfallstölu kostnaðar. Varnaraðili hafi hins vegar ákveðið að leita réttar síns fyrir dómstólum þar sem varnaraðili telur að úrskurðurinn sé andstæður ofangreindum sjónarmiðum.

V.

Niðurstaða.

Sóknaraðili tilgreinir gagnaðilann í kvörtun sinni sem F, en G sem útibú. F tóku til varna í málinu og verða talin varnaraðili.

Varnaraðili krefst þess að öllum kröfum sóknaraðila verði vísað frá. Annars vegar krefst varnaraðili þess að máli þessu verði vísað frá vegna þess að varnaraðili sé ekki fjármálafyrirtæki sem falli undir svið Úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Í 2. mgr. 33. gr. laga um neytendalán nr. 33/2013, segir að „*neytendur geta skotið ágreiningi er varðar fjárhagslegar kröfur og einkaréttarlega hagsmuni tengda neytendalánum til úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki.*“. Af framangreindu lagaákvæði er ljóst að ágreiningur milli sóknaraðila og varnaraðila hvað varðar neytendalán fellur undir svið nefndarinnar.

Hins vegar styður varnaraðili frávisunarkröfu sína við að ekki verði kveðinn upp úrskurður á grundvelli þeirrar kröfugerðar sem sé sett fram í kvörtuninni. Telur varnaraðili að sóknaraðili hafi ekki sýnt fram á neinar málsástæður og að skortur sé á rökstuðningi fyrir kvörtun. Vegna þessa skorts á málsástæðum sé ómögulegt fyrir varnaraðila að rökstyðja athugasemdir sínar með skynsamlegum hætti og þannig verði málið ótækt til meðferðar.

Í 6. gr. samþykktar fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki er fjallað um þau mál sem nefndin fjallar ekki um. Í e-lið 6. gr. samþykktanna kemur fram að nefndin fjalli ekki um mál sem eru það óljós, illa upplýst eða kröfur aðila svo óskýrar að þau eru ekki tæk til úrskurðar.

Í máli þessu hefur varnaraðili mótmælt því að framlögð gögn sóknaraðila sýni fram á að sóknaraðili hafi greitt varnaraðila þá fjárhæð sem hún fer fram á endurgreiðslu á. Framlögð sönnunargögn sóknaraðila fyrir umræddum greiðslum eru í fyrsta lagi yfirlit sem sóknaraðili hefur tekið saman og sýnir „Gróflega áætlað, flýtiþjónustugjald G“ Í öðru lagi hefur sóknaraðili lagt fram fjölda útprentaðra greiðslukvittana úr banka með yfirskriftinni „Tilkynning um greiðslu“. Mismunandi bankareikningar viðtakanda eru tilgreindir á þessum tilkynningum, en nafn viðtakanda er ekki prentað. Á sumar þessar tilkynningar hefur verið handskrifað, að því er virðist af sóknaraðila, nafn viðtakanda greiðslu. Er þar ýmist ritað G, D, eða E. Gegn mótmælum varnaraðila verður ekki talið sannað að hann hafi tekið á móti þeim fjárhæðum sem krafist er endurgreiðslu á. Verður litið svo á að málið sé að þessu leyti of illa upplýst til að unnt sé að taka afstöðu til þess og því vísað frá á grundvelli 6. gr. samþykktanna.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfu sóknaraðila, A um endurgreiðslu flýtiþjónustugjalds úr hendi varnaraðila, F, er vísað frá.

Reykjavík, 28. apríl 2015

Haukur Guðmundsson

Geir Arnar Marelsson

Jóhann Tómas Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Unnur Erla Jónsdóttir